

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
(м. Харків, 21 березня 2023 року)

Харків 2023

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
(м. Харків, 21 березня 2023 року)

Харків 2023

УДК 378.013:61(082)(477)
А43

Затверджено Вченою радою ХНМУ
Протокол № 3 від 28.03.2023

Редакційна колегія:

В.А. Капустник, В.Д. Марковський, В.В. М'ясоєдов,
І.А. Чухно, І.В. Завгородній, Л.В. Фоміна,
І.В. Корнейко, К.В. Волошко, П.Д. Перцев.

**А43 Актуальні питання педагогіки вищої медичної освіти: матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
(м. Харків, 21 березня 2023 року) / ред. кол.: В.А. Капустник, В.Д. Марков-
ський, В.В. М'ясоєдов та ін. – Харків: ХНМУ, 2023. – 267 с.**

У збірнику висвітлені питання сучасної педагогіки вищої медичної освіти, застосування кращих та інноваційних педагогічних підходів, технологій та методів, пошуку їхніх комбінацій для опанування теоретичних знань, практичних навичок і досягнення запланованих програмних результатів навчання, зважаючи на специфіку освітньо-професійних програм та навчального процесу здобувачів освіти медичних ЗВО.

Тексти представлено в авторській редакції та мовою оригіналу. Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та авторський стиль праць, розміщених у збірнику.

© Харківський національний медичний університет, 2023

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова організаційного комітету:

Капустник Валерій Андрійович – Ректор ХНМУ, д.мед.н., проф., Заслужений працівник освіти України;

Заступники голови організаційного комітету:

М'ясоєдов Валерій Васильович – д.мед.н., проф., Заслужений діяч науки і техніки України, проректор з наукової роботи ХНМУ;

Марковський Володимир Дмитрович – проректор з науково-педагогічної роботи, д.мед.н., професор;

Завгородній Ігор Володимирович – д.мед.н., проф., академік Академії наук вищої освіти України, директор навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ;

Чухно Інна Анатоліївна – заступниця директора ННІ ЯО ХНМУ, к. наук з держ. упр., доцент;

Члени організаційного комітету:

Залевський Б.А. – проректор з адміністративно-господарської роботи;

Краснікова С.О. – декан V факультету з підготовки іноземних студентів, к.мед.н, професор;

Фоміна Л.В. – завідувач кафедри української мови, основ психології та педагогіки, к.філолог.н., професор;

Корнейко І.В. – завідувач кафедри іноземних мов, к.філос.н., професор;

Маракушин Д.І. – директор Навчально-наукового інституту з підготовки іноземних громадян (далі – ННІ ППГ) ХНМУ, д.мед.н., професор;

Киричок І.В. – директор Наукової бібліотеки;

Білоножка М.М. – в.о. начальника відділу міжнародних зв'язків;

Брітякова В.В. – в.о. начальника редакційно-видавничого відділу;

Секретарі конференції:

Волошко К.В. – методист II категорії Навчальної лабораторії моніторингу та систем управління якістю освіти ННІ ЯО ХНМУ;

Перцев П.Д. – фахівець з інформаційних технологій Симуляційного центру ННІ ЯО ХНМУ

ЗМІСТ

Капустник В.А., Завгородній І.В., Фоміна Л.В. ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ОСВІТИ В МЕДИЧНОМУ ВИЩІ.....	14
Абдуллаєва Н.А. ВПЛИВ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ НА ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЦЕС.....	16
Авраменко А.І., Сарвір І.М., Мартиненко С.А. ЛІКАРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ.....	18
Антонян І.М., Геглюк О.М., Демченко С.М. ЦИФРОВІЗАЦІЯ В НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: НАДБАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	19
Ащеулова Т.В., Кузьменко Н.М. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «СЕСТРИНСЬКА ПРАКТИКА» МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ НА ОСНОВІ KEYС-ТЕХНОЛОГІЙ.....	22
Баглик Т.В., Андрєєва О.В., Стеблянко Л.В. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ.....	24
Baranova A.V., Havrilov A., Sennikov I. OUR VIEW ON PEDAGOGICAL APPROACHES TO TEACHING AND EDUCATING INTERNATIONAL (ENGLISH MEDIUM) STUDENTS AT ONCOLOGY DEPARTMENT OF KHARKIV NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY.....	25
Баранова А.В., Гаврилов А.Ю., Сенніков І.А. АЛГОРИТМ ВЗАЄМОДІЇ З ТЯЖКОХВОРИМ ПАЦІЄНТОМ ТА ЙОГО ОТОЧЕННЯМ.....	26
Белоусова О.Ю., Павленко Н.В., Бабаджанян О.М. ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ ПЕДІАТРИЧНОГО ПРОФІЛЮ.....	28
Біловол О.М., Князькова І.І., Дунаєва І.П. РОЛЬ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ» У СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	29
Бондаренко Т.С., Нестеренко Р.О. ОПТИМІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ НА ОСНОВІ ПОБУДОВИ МОДЕЛІ СТРУКТУРУВАННЯ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ.....	30
Васильєва О.В., Кондраченко А.П. ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДЕЗАДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ АНГЛОМОВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	32

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ЯК МЕНЕДЖЕРА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Дяченко М.С., Усенко С.Г.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Процес об'єднання вищої освіти України з європейським освітнім простором не тільки зумовлює зберігання досягнень і традицій вітчизняної вищої школи, а й потребує передивитися вимоги до професійних якостей викладачів вишів, їхніх професійних функцій і компетентностей. Ці трансформації здійснюються послідовно й систематично, спираються на чітко структуровану систему вимог, відображаючи специфіку науково-педагогічної діяльності.

Як відомо, невід'ємним компонентом професійної компетентності педагога вищої школи є управлінська компетентність, під якою розуміються умови успішної управлінсько-педагогічної діяльності та спілкування, забезпечені готовністю й здатністю творчо і раціонально вирішувати поставлені управлінсько-педагогічні завдання. Однак, на думку деяких дослідників, зокрема, Е. Зеєра, компетентність включає не тільки знання, але й когнітивні, операційні, технічні, мотиваційні, етичні, соціальні та поведінкові елементи, а також систему ціннісних орієнтацій [1, с. 27].

Прийнято вважати, що управлінська компетентність викладача визначається його спрямованістю на управлінську діяльність, прагненням подолати перешкоди, досягти високих результатів у навчальному процесі, бажанням самовдосконалюватися і реалізовувати свій інтелектуальний, професійний, особистісний потенціал, здатністю емоційно гнучко адаптуватися до змін при вирішенні нетипових і нестандартних управлінських завдань [2, с. 216].

Компетентність, важливий складник управлінської культури, демонструє певний рівень інтелектуальної та психологічної, функціональної готовності, здатності до творчої діяльності, які відображають управлінські знання, переконання, навички і вміння в професійному аспекті та зумовлюють у своїй єдності якісну визначеність професіонала [3, с. 167].

Особливо актуальним сьогодні, у контексті подій в Україні, є те, що викладач своєю творчою діяльністю має вміти проектувати розвиток особистості, чітко уявляти, яким повинен стати його вихованець як свідомий громадянин, бо як ніколи потрібні нові підходи і нові шляхи до виховання патріотизму як почуття і як базової якості особистості. Крім того, процес патріотичного виховання молоді має бути проактивним, урахувати вікові, сенситивні періоди розвитку й індивідуальні особливості, а також ґрунтуватися на духовно-моральних принципах [4].

На наш погляд, освітній менеджмент підпорядковує собі менеджмент педагогічний, який включає навчальний менеджмент, тобто систему управління навчальною діяльністю. У підсистемі «навчальний менеджмент» викладач виступає в ролі менеджера навчального процесу, реалізує власне мистецтво керування навчанням здобувачів медичної освіти, які є одночасно й об'єктами його управлінського впливу, і активними суб'єктами навчальної діяльності. На сьогодні викладач – це і педагог-фахівець з конкретної дисципліни, і управлінець, який реалізує функції і методи управління, спрямовані на чітко визначені

результати здобувача медичної освіти. Професійна діяльність викладача має бути спрямована на співробітництво і сприяти розвитку особистості здобувача медичної освіти в якості ментора, тьютора, коуча, фасилітатора тощо. Саме менеджер навчального процесу моделює, організовує перебіг, керує ним, контролює й аналізує результати спілкування в процесі педагогічної взаємодії. Застосування підходу до навчання як до процесу управління – саме те, що необхідне сьогодні закладам медичної освіти для досягнення поставлених цілей. Тому здобуття управлінських компетенцій викладача затребувано в умовах сучасного освітнього процесу.

Отже, можна відзначити, що набуття управлінської компетентності допомагає переосмислити нові завдання, функції і ролі сучасного викладача закладу вищої медичної освіти. Такі здатності, як нучкість адаптації до нових умов життя, критичність мислення, генерація нових ідей, творче мислення, комунікабельність і толерантність, демонстрація духовної й інформаційної культури, моральність, є чинниками професійного розвитку особистості викладача. Професійно-педагогічна культура педагога формується через його професійно-педагогічний розвиток. Оскільки управлінська культура є складником професійно-педагогічної культури, можна зробити висновок, що названі компетенції трансформуються у відповідну культуру. Тому формування управлінської культури передбачає високий рівень розвитку управлінської компетентності.

Перелік використаних джерел:

1. Васильченко Л.В. Управлінська культура і компетентність керівника / Л.В. Васильченко. – Х.: Основа, 2007. – 40 с.
2. Гладуш В.А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В.А. Гладуш, Г.І. Лисенко – Д., 2014. – 416 с.
3. Вдовиченко Р.П. Система організаційно-педагогічної діяльності міського управління освіти з підвищення компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів: монографія. 2007. – 528 с.
4. Наказ МОН № 527 від 06.06.2022 року «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641» https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/86595/ [in Ukrainian].

МОЖЛИВОСТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Слоєва З.В., Філонова Т.О., Матвієнко С.О.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Впровадження інтерактивних методів навчання поліпшує можливість самостійної роботи як під час пандемії COVID-19, так і в умовах воєнного стану й активних бойових дій. Ідеться насамперед про систему дистанційного навчання, коли час, витрачений на підготовку, може бути вибраний слухачем самостійно в будь-якому зручному місці, де є комп'ютер та інтернет.

За кожним розділом або блоком розділів зі слухачами може проводитися інтернет-консультація для відповіді на питання, що виникли під час вивчення